

КАЗУС

Районният съд признал за виновен и осъдили Иванов на две години „лишаване от свобода“, ефективно. С присъдата съдът определил още режима и затворното заведение за изтърпяване на наказанието, уважил граждansкииск и присъдили Иванов да заплати разносите по делото. Присъдата влязла в сила.

Шест месеца след привеждането на наказанието в изпълнение, в районната прокуратура се получила молба от Иванов. В нея той сочел, че по друго дело, по което бил осъден на една година „лишаване от свобода“ е бил с мярка за неотклонение „задържане под стража“ в продължение на три месеца и че същото наказание вече бил изтърпял в затвора, където прекарал дванайсет месеца, преди да бъде осъден по делото, наказанието по което изтърпявал понастоящем. Посочил още, че престъплението, за което било второто дело бил извършил докато се гледало първото, както и че по второто дело бил с мярка „задържане под стража“ в продължение на четири месеца. В края на молбата си Иванов сочел, че не иска да стои повече затворен и молел за справедливост.

След като се запознал с молбата, прокурорът от районната прокуратура произнесъл постановление, с което я отхвърлил. В него посочил, че Иванов трябва да продължи да бъде затворен докато изтече срока на наказанието му и че въпросите за справедливостта на наказанията били предмет на преценка на съдилищата при постановяване на присъдите, а прокуратурата само привежда в изпълнение влезлите в сила осъдителни съдебни актове, без да може да ги ревизира.

Иванов обжалвал постановлението. Няколко дни след като обжалвал, преди да получи отговор, той изпратил в районната прокуратура тъжба. В нея сочел, че здравословното му състояние рязко се е влошило и че спешно трябва да се лекува. Прокурорът от районната прокуратура поискал справка от затвора. От там отговорили, че Иванов страда от рядко и тежко заболяване, което не може да бъде лекувано в болницата на затвора, поради липса на съответно квалифициран медицински специалист. Посочвало се и че такъв специалист нямало и в никое друго от лечебните заведения в системата на затворите. В справката било посочено и че ако своевременно не се предприеме нужното лечение, прогнозата за

Иванов 1
Боян Василев

състоянието на осъдения е негативна. След като обмислил положението, прокурорът от районната прокуратура изпратил до затвора две писма. Първото било до началника на затвора, комуто разпоредил към Иванов да бъдат положени всички възможни за персонала на болницата към затвора грижи. Второто писмо било до Иванов, чрез началника на затвора – с него прокурорът осведомил осъдения за разпореждането си до началника на затвора в първото писмо и посочвал, че наказанието все пак трябва да се изтърпи, а след това Иванов би могъл да потърси помощ от лекари, каквито намери за добре.

Скоро след това се получило постановление от окръжната прокуратура, с което тя се била произнесла по жалбата на Иванов срещу постановлението на районната. Още в същия ден обаче, в окръжната прокуратура се получило уведомително писмо от началника на затвора. В него тревожно се съобщавало, че здравословното състояние на Иванов продължавало да се влошава, но администрацията на затвора не може да направи нищо, поради липса в болницата към затвора на нужния специалист. Началникът на затвора допълвал, че близките на Иванов били намерили подходящо лечебно заведение и били готови веднага да го транспортират дотам стига да не бил в затвора, но Иванов имало да търпи още „лишаване от свобода“. В уведомителното си писмо началникът на затвора молел за отношение. Към него той бил приложил копия на писмата, които районната прокуратура била изпратила преди това съответно на него и на Иванов. Окръжната прокуратура се произнесла.

ВЪПРОСИ:

- 1. Законосъобразен ли е отговора в постановлението на районната прокуратура? Трябвало ли е прокурорът да предприеме някакво друго действие и ако е трябвало – какво?**
- 2. Как според Вас се е произнесла окръжната прокуратура по жалбата срещу това постановление?**
- 3. Правилно ли е действал прокурорът от районната прокуратура по повод тъжбата от Иванов?**
- 4. Как е реагирала окръжната прокуратура по повод искането в писмото от началника на затвора „за отношение“?**

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ ПО КАЗУС № 8:

1. Законосъобразен ли е отговора в постановлението на районната прокуратура? Трябвало ли е прокурорът да предприеме някакво друго действие и ако е трябвало – какво?

Частично. Действително прокуратурата не може да ревизира влезли в сила осъдителни съдебни актове. Когато се е произнасял обаче, прокурорът е трябвало да приложи чл. 417 НПК и чл. 59 НК, като приспадне от срока на наказанието времето, през което Иванов е бил задържан под стража по делото, по което изтърпява наказание.

Същевременно, понеже между двете дела е налице съвкупност, прокурорът е следвало да отправи до съда (постановил втората присъда) искане за произнасяне с определение по въпроса относно определяне на общо наказание на основание чл. 25, ал. 1, във вр. с чл. 23, ал. 1 НК (чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК) и приспадане на задържанията – по мярка за неотклонение и за изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ по двете дела. Приспадането на задържането по второто дело при постановяване групиране на наказанията съдът може и следва да направи, независимо от произнасянето на прокурора по реда на чл. 417 НПК преди групирането.

Тъй като при групиране на наказанията по двете присъди и приспадане на задържанията по мярка за неотклонение и за изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ по двете дела, ако общото наказание не бъде увеличено от съда (чл. 24 НК) с месец или повече Иванов би се оказал задържан в затвора с един месец в повече от срока на общото наказание, прокурорът от районната прокуратура е следвало да сезира окръжния прокурор за прекъсване изпълнението на наказанието (чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 2 НПК) до влизане в сила на съдебен акт по въпроса за групиране на наказанията.

2. Как според Вас се е произнесла окръжната прокуратура по жалбата срещу това постановление?

Окръжната прокуратура (компетентен е окръжният прокурор по местоизтърпяването на наказанието – чл. 448, ал. 1 НПК) би следвало да отмени това на районната, като незаконосъобразно и да разпореди районната прокуратура да се произнесе по реда на чл. 417 НПК и да внесе в съда предложение по реда на чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК. Освен това окръжната прокуратура е следвало да прекъсне изпълнението на наказанието (чл. 448,

ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 2 НПК), за да не се окаже Иванов неоснователно задържан в затвора след определяне на общото наказание и приспадане от него на всички задържания по двете дела, ако общото наказание не бъде увеличено от съда с месец или повече от месец (чл. 24 НК).

3. Правилно ли е действал прокурорът от районната прокуратура по повод тъжбата от Иванов?

Не. Тъй като болницата при затвора очевидно не е разполагала с капацитет да осъществи лечението на Иванов, както и предвид тежестта и негативната прогноза за развитието на заболяването и възможността той да бъде лекуван във външно за затвора лечебно заведение, прокурорът от районната прокуратура е следвало да изпрати тъжбата на окръжния прокурор, ведно със справката, която получил от началника на затвора, като предложи прекъсване изпълнението на наказанието на основание чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 3 НПК.

4. Как е реагирала окръжната прокуратура по повод искането в писмото от началника на затвора „за отношение“?

Окръжният прокурор би трябвало да е постановил прекъсване изпълнението на наказанието на основание чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 3 НПК.